

ข้อพิพาท น้ำตาล WTO 8 ปี

บราซิลยุติฟ้อง-ไทยพัฒนาผลิตภัณฑ์

วันที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567 มีมติเห็นชอบการยุติกรณีข้อพิพาทเรื่องน้ำตาล ภายใต้การการค้าโลก หรือ WTO ระหว่างประเทศไทย และบราซิล ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ นับเป็นข่าวดีในรอบ 8 ปี หลังจาก “บราซิล” ได้ยื่นต่อองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อปี 2559 ประเด็นไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกน้ำตาลเบอร์ 2 ของโลก รองจากบราซิล ใช้นโยบายอุดหนุนส่งออกน้ำตาล ในลักษณะที่อาจขัดกับข้อตกลง WTO ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำตาลในตลาดโลก หากไทยแพ้บราซิลต้องจ่ายเงินชดเชยมหาศาล นำมาสู่การออกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561 เรื่องการแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการประกาศ “ลดตัวราคาน้ำตาล” ของไทย อย่างเป็นทางการ

ไทยยกเลิกระบบโควตา จากเดิมที่จะกำหนด โควตา ก. (น้ำตาลสำหรับบริโภคภายในประเทศ) โควตา ข. (น้ำตาลดิบที่ส่งออกโดยบริษัทอ้อยและน้ำตาลไทย) โควตา ค. (น้ำตาลดิบหรือน้ำตาลทรายที่ส่งออกโดยโรงงานน้ำตาล) และการกำหนดราคาขายน้ำตาลภายในประเทศ ส่วนวิธีการคำนวณราคาอ้อยให้กับชาวไร่นั้น ได้อาศัยกลไกอิงราคาน้ำตาลโลก หรือลอนดอน No.5 บวกพรีเมียม

ไทยปรับโครงสร้างน้ำตาล

ล่าสุดจากการหารืออย่างเป็นทางการรอบสุดท้าย ซึ่งนับเป็นครั้งที่ 12 ระหว่างไทย-บราซิล เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 ผ่านระบบ Video Conference ซึ่งสรุปได้ว่าที่ผ่านมา ไทยได้ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

- ยกเลิกระบบโควตา ก ข และ ค ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 (ไม่กำหนดโควตาส่งออก) ซึ่งเป็นการปรับปรุงระบบอ้อยและน้ำตาลให้เป็นไปตามกลไกตลาด
- ยกเลิกการกำหนดราคาขายน้ำตาล

Source: ประชาชาติธุรกิจ

Date: 26 ก.พ. 2567

Page: 5

No: 67010205

ทรายภายในประเทศ จากการปรับแก้ไข มาตรา 17 (18) ของ พ.ร.บ.อ้อยและ น้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 เพื่อให้ ราคาน้ำตาลให้เป็นไปตามกลไกตลาด รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพในการปลูก อ้อยเพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.ตัดเงินอุดหนุนจากรัฐบาลออกจาก กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ทั้งนี้ เงิน ชดเชยแก่โรงงานน้ำตาลในกรณีที่ราคา อ้อยขั้นสุดท้ายต่ำกว่าราคาอ้อยขั้นต้น ตามมาตรา 56 ของ พ.ร.บ.อ้อยและ น้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 จึงไม่มีเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

4.ยกเลิกการให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวไร่ อ้อย จำนวน 160 บาท/ตัน ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2559 และปรับการอุดหนุน ภายใน ให้เป็นมาตรการเพื่อสนับสนุน การพัฒนาเกษตรและชนบทของไทย เช่น การศึกษา การวิจัย การปรับปรุง

พันธุ์พืช การลดการเผาอ้อย โครงการ สนับสนุนชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดคุณภาพดี เพื่อลดฝุ่น PM 2.5

ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะยุติกรณี พิพาทดังกล่าว ด้วยการลงนามในเอกสาร ข้อยุติ และเสนอให้เอกอัครราชทูตผู้ แทนถาวรประจำ WTO ณ นครเจนีวา ของทั้ง 2 ฝ่ายเป็นผู้ลงนามในการ ประชุม MC 13 นอกจากนี้ ฝ่ายบราซิล ยังเสนอให้มีการยกเลิกบันทึกความ เข้าใจระหว่างรัฐบาลไทย-รัฐบาลบราซิล ว่าด้วยกรณีการอุดหนุนสินค้าน้ำตาล ของไทย เนื่องจากทั้งสองฝ่ายได้ข้อ ยุติกรณีพิพาทแล้วด้วย

จอลงนามใน MC 13

สำหรับเอกสารซึ่งเป็นข้อยุติ ซึ่งเป็น ที่ยอมรับร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทย และ รัฐบาลบราซิล ว่าด้วยเรื่องการอุดหนุน สินค้าน้ำตาลของไทย ที่ผ่านความเห็นชอบ

ของ ครม.ในนัดนี้ จะถูกนำไปลงนามใน การประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ 13 (MC 13) ที่จะจัดขึ้นในช่วง วันที่ 27-29 กุมภาพันธ์ 2567 ณ กรุง อาบูดาบี ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

นับว่าเป็นเรื่องยืนยันว่าไทยปรับ โครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล ทรายทั้งระบบ ยกเลิกระบบโควตา ก ข ค ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 โดย ไม่กำหนดโควตาส่งออก ถือเป็น การปรับปรุงระบบอ้อยและน้ำตาลทรายที่ เป็นไปตามกลไกตลาด รวมทั้งยกเลิก การกำหนดราคาน้ำตาลทรายภายใน ประเทศ ด้วยการแก้ไขกฎหมายมาตรา 17 ภายใต้ พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 พร้อมปรับแก้ไขการตัดเงิน อุดหนุนจากรัฐบาลออกจากกองทุนอ้อย และน้ำตาลทราย เงินชดเชยให้กับ โรงงานน้ำตาลในกรณีราคาอ้อยขั้น

Source: ประชาชาติธุรกิจ

Date: 26 ก.พ. 2567

Page: 5

No: 67010205

สุดท้ายต่ำกว่าราคาอ้อยขั้นต้น จึงไม่มีเงินอุดหนุนจากรัฐบาล รวมถึงการยกเลิกช่วยเหลือชาวไร่อ้อย 160 บาท ต่อตัน ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2559 และปรับการอุดหนุนเป็นมาตรการเพื่อสนับสนุนการเกษตรและชนบทของไทย เช่น การศึกษา การวิจัย การปรับปรุงพันธุ์พืช และการลดการเผาอ้อยด้วย

ส่งออกน้ำตาลปี 2566

หากย้อนไปดูภาพรวมการส่งออกน้ำตาลของไทย ปี 2566 มีปริมาณ 6.54 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่ส่งออก 6.48 ล้านตัน มีมูลค่า 3,452 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 10% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่า 3,139 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งหากคำนวณราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 527.7 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 9.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีราคา 483.8 เหรียญสหรัฐ

ส่วนแนวโน้มในปีนี้ ต้นปีทิศทางราคาน้ำตาลในตลาดโลกยังดีต่อเนื่องจากปีก่อน 25 เซนต์/ปอนด์ แม้ว่าอาจยังไม่สูงเท่าปีที่แล้วที่เคยสูงถึง 28 เซนต์ต่อปอนด์ แต่ถือว่าราคายังดี เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 10 ปี ประเทศส่งออกหลักทั้งไทยและอินเดีย

ปีนี้ผลผลิตไม่ค่อยดึนั้ก เพราะผลจากภาวะเอลนีโญทำให้ผลิตได้ลดลง โดยอัพเดทล่าสุดการหีบอ้อยปี 2566/2567 ไทยมีผลผลิตเข้าหีบ ในช่วง 72 วันแรกเพียง 68.41 ล้านตัน จากปีก่อนที่มีอ้อยเข้าหีบ 93.88 ล้านตัน ส่วนอินเดียก็มีปริมาณอ้อยเข้าหีบน้อยมากเช่นกัน เพราะมุ่งเพิ่มสัดส่วนการผลิตเอทานอล มีเพียงบราซิลเท่านั้นที่ยังมีผลผลิตดี ดังนั้น แนวโน้มราคาตลาดโลกน่าจะยังมีแนวโน้มดีต่อเนื่อง 1-2 ปีข้างหน้า